

Веб-агенція «СБІ»
(Служба безпеки в Інтернеті)
Бібліотечне медіа-заняття для учнів 4 класу

Мета:

- ознайомити дітей з небезпеками мережі Інтернет;
- дати рекомендації щодо безпечного використання всесвітнього джерела інформації;
- дати поняття про електронну пошту.

Завдання:

- розвивати вміння бачити позитивні і негативні сторони в роботі з веб-ресурсами та сервісами;
- формувати у школярів уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати інформацію;
- виховувати у дітей дружнє ставлення один до одного, вміння працювати в колективі.

Очікувані результати:

В ході проведення бібліотечного медіа-заняття (медіа-уроку) діти повинні навчитися робити більш безпечним і корисним своє спілкування в Інтернеті та інших інформаційно-телекомунікаційних мережах, а саме:

- критично ставитися до повідомлень та іншої інформації, поширюваної в мережі Інтернет;
- відрізняти достовірні відомості від недостовірних, шкідливу для них інформацію від безпечної;
- уникати нав'язування їм інформації, здатної завдати шкоди їхньому здоров'ю, моральному та психічному розвитку, честі, гідності та репутації;
- розрізняти ознаки зловживання їх недосвідченістю і довірливістю;
- аналізувати ступінь достовірності інформації і авторитетність її джерел;
- застосовувати ефективні заходи самозахисту від небажаної для них інформації та контактів у Мережі.

Обладнання та матеріали:

- комп'ютери, підключені до мережі Інтернет (щонайменше два);
- мультимедійний проектор, екран;
- презентація Microsoft PowerPoint (додається).

Хід уроку:

1. Організаційний момент.

2. Перевірка домашнього завдання.

(Тема попереднього заняття – «Бібліотечно-бібліографічна допомога», тому від повторення пройденого – пошуку книжок, зокрема й у Інтернеті, відбувається логічний перехід до пошуку та передачі інформації, правил безпеки у цій діяльності.)

3. Підготовча робота (бесіда з учнями):

Наше сучасне життя неможливо уявити без Інтернету. Багато хто з вас вже вміє ним користуватися для підготовки домашніх завдань, для спілкування, і, звичайно, для дозвілля.

- Чи є у вас вдома Інтернет?
- Що вам найбільше подобається робити в Інтернеті?
- Як ваші батьки сприймають ваше захоплення Інтернетом? Як ви думаєте - чому?

4. Оголошення теми уроку: (слайд 1)

- Хто здогадався, про що ми будемо говорити на сьогоднішній зустрічі? Тема нашого заняття – Безпечний інформаційний пошук в Інтернеті. Але це не буде звичайний урок, бо я запрошую вас стати детективами веб-агенції «СБІ» тобто – «Служба безпеки в Інтернеті»... *(лунає сигнал поштової скриньки – клік мишею на аудіокнопці на слайді)*

5. Основна частина:

- Здається, нам прийшов електронний лист. Давайте подивимось, від кого. *(Слайд 2)*

- О, та це ж лист від мого доброго знайомого – агента Нуль-Нуль-Ікс. «Допоможіть»... Цікаво, що трапилось? Зараз дізнаємось. Тут є прикріплений файл.

(Демонструється відеозвернення агента Нуль-Нуль-Ікс - Слайд 3. Для того, щоб з'явилося відео, треба клікнути мишею: з'явиться екран, на екрані натиснути кнопку «відтворення»; після закінчення відео - клікнути мишею: екран зчезне.)

«Агент Нуль-Нуль-Ікс»: Доброго дня, діти! Одного дня на адресу мого агентства надійшов лист: сигнал SOS із далекого острова. Там я знайшов невідомого чоловіка, який потрапив у корабельну аварію. Це був капітан, який пам'ятав тільки своє ім'я – Врунгель. Допоможіть йому, будь ласка, згадати, хто він і звідки. Всю інформацію надсилайте на адресу мого агентства.

- Ну що, діти, допоможемо агенту 00X?
- Для цього нам потрібно провести розслідування. Ми об'єднаємося у дві команди. Кожна команда буде виконувати своє завдання.

(Слайд 4. Клас об'єднується у дві команди, і діти виконують пошукові завдання.)

І команда:

- Знайти в мережі Інтернет анотацію до твору «Пригоди капітана Врунгеля».
- Знайти в Інтернеті та зберегти на жорсткому диску ілюстрації до цього твору А.Некрасова.

- Знайти мультфільм «Пригоди капітана Врунгеля» (відеофайл), зберегти адресу веб-сторінки.

II команда:

- Знайти в Інтернеті коротку біографію автора твору Андрія Сергійовича Некрасова.
- Знайти в Інтернеті та зберегти на жорсткому диску портрет А.Некрасова.
- Знайти пісню, яку співав капітан Врунгель (аудіофайл), зберегти адресу веб-сторінки.

(Діти виконують завдання в командах, за потребою бібліотекар допомагає учням. Після виконання завдання діти презентують свої знахідки.)

- Молодці! Ви добре попрацювали, провели розслідування і зібрали багато фактів та матеріалів. В результаті ми з вами встановили особу таємничого капітана. Тепер ми напишемо відповідь і відправимо її агенту **00X** електронною поштою. *(Слайд 5)*

- Натискаємо на кнопку «Написати листа». *(клік мишею)*. В рядку «Кому» пишемо електронну адресу отримувача листа *(клік мишею)*.

- *(слайд 6)* Прикріплюємо файл з відповіддю, який ми з вами створили на допомогу агенту **00X**. Для цього натискаємо на кнопку «Файл» *(клік мишею)*.

- *(слайд 7)* Після цього відкриється вікно, в якому треба знайти місце на комп'ютері, де ми з вами зберегли документ із фактами нашого розслідування. Знаходимо наш документ *(клік мишею)*. Та натискаємо на кнопку «Відкрити» *(клік мишею)*.

- *(слайд 8)* Ми з вами бачимо, що наш файл прикріпився до листа *(клік мишею)*. Після цього натискаємо на кнопку «Надіслати» *(клік мишею)*

- *(слайд 9)* Все, наш лист відправлено.

- Діти, як ви гадаєте, чому Капітан Врунгель потрапив у таку халепу? Мабуть, тому, що він був необережним у бурхливому морі Інтернету і не дотримувався правил безпеки. А чи знаєте ви, як себе слід поводити в Глобальній мережі?

(слайд 10) **Існує декілька основних правил безпеки в Інтернеті:**

- *(слайд 11)* Нікому без дозволу батьків не давати особисту інформацію.
- *(слайд 12)* Не посилати свої фотографії чи іншу інформацію будь-кому без дозволу батьків.

- (слайд 13) Ніколи не погоджуватися на зустріч з людиною, з якою ви познайомилися в Інтернеті без дозволу батьків.

- (слайд 14) Не давати нікому свої паролі.

- (слайд 15) Не відповідати на невиховані та грубі листи.

- (слайд 16) З обережністю ставитись до різного роду подарунків, безкоштовних лотерей, призів тощо.

- (слайд 17) Не скачувати неліцензійні комп'ютерні програми – інакше вашому кораблю загрожуватиме небезпека бути потопленим піратами Інтернету! (пояснити, що неліцензійні програмні та медійні продукти називають «піратськими»).

Отже, пам'ятайте ці правила безпечної поведінки, а головне – завжди їх дотримуйтесь.

6. Закріплення нового матеріалу:

- (слайд 18) А от чи добре ви їх запам'ятали, ми зараз з'ясуємо. Для цього проведемо вікторину «Безпека в Інтернеті»

(слайд 19) 1. Старший помічник Лом та матрос Фукс на уроці інформатики в навігаційній школі зайшли на незнайомий сайт. Раптом на екрані комп'ютера з'явилися незрозумілі їм повідомлення. Що їм зробити?

a. Закрити сайт

b. Звернутися до учителя інформатики за допомогою

c. Самим усунути несправність

Завжди питайте батьків або вчителів про незнайомі речі в Інтернеті. Вони розкажуть, що безпечно робити, а що ні.

(слайд 20) 2. Старший помічник Лом створив собі електронну скриньку. Тепер він може обмінюватися повідомленнями зі своїми друзями. Сьогодні на адресу його електронної пошти прийшло повідомлення: файл із грою від невідомого користувача. Як вчинити старшому помічнику Лому?

a. Завантажити файл і почати грати.

b. Не відкривати файл.

c. Відправити файл своїм друзям.

Не скачайте і не відкривайте невідомі вам чи надіслані незнайомцями файли з Інтернету. Переконайтеся, що на вашому комп'ютері встановлене антивірусне програмне забезпечення, - запитайте про це у дорослих. Пам'ятайте про те, що програми, які зупиняють та знешкоджують комп'ютерні віруси, повинні своєчасно оновлюватися.

(слайд 21) 3. Старший помічник Лом познайомився в Інтернеті з курсантом морехідної школи Іваном Невідомим. Іван не вчився з Ломом в одній групі, і взагалі Лом його жодного разу не бачив. Одного разу Іван запросив Лома зустрітися з ним у парку. Що робити Лому?

a. Піти на зустріч.

b. Піти на зустріч разом з батьками.

c. Не ходити на зустріч.

Не зустрічайтеся без батьків з людьми, знайомими вам тільки з Інтернету, «наживо». В Інтернеті багато людей створюють собі образ, відмінний від того, ким вони є в реальності, тобто - розповідають про себе неправду.

(слайд 22) 4. Новий друг старшого помічника Лома, з яким Лом познайомився вчора в Інтернеті, Іван Невідомий, попросив його терміново повідомити йому таку інформацію: номер телефону, домашню адресу, ким працюють батьки Лома. Лом повинен:

a. Повідомити Івану потрібні йому відомості.

b. Не повідомляти в Інтернеті, а розповісти при зустрічі.

c. Порадитися з батьками.

Ніколи не розповідайте про себе незнайомим людям, де ви живете, навчаєтесь, свій номер телефону. Це повинні знати тільки ваші друзі та родина!

(слайд 23) 5. Матрос Фукс вирішив опублікувати в Інтернеті свою фотографію і фотографії всієї команди. Чи можна йому це зробити?

a. Ні, не можна.

b. Можна, за згодою команди.

c. Можна, згода команди не обов'язкова.

(слайд 24) 6. Матрос Фукс на уроці інформатики почув нове слово "нетикет". Що воно означає?

a. Нові правила етикету.

b. Правила роботи на комп'ютері.

c. Правила мережевого етикету.

Нетикет (Netiquette) - (англ. Net - мережа, Etiquette - етикет) - моральні правила поведінки в комп'ютерних мережах.

Використовуйте при електронному спілкуванні смайлики! (слайд 25)

:-) Усміхнений

:-))) Сміється

:-D радісно сміється

- : - | Задумливий, нейтральний
- :- (Сумний
- : - / Невдоволений або спантеличений
- : - О Здивований (рот відкритий)

(слайд 26) **7. Матрос Фукс** поскаржився старшому помічнику Лому, що на адресу його електронної пошти стали часто приходити листи, багато з яких називаються "спам". Що це за листи?

- a. Звичайні листи, їх можна відкривати і читати.
- b. Листи, в яких знаходиться важлива інформація.
- c. **Листи, які не слід відкривати і читати.**

- Отож, тепер ми з вами добре знаємо: щоб не потрапити в біду, треба дотримуватись правил безпечної поведінки в Інтернеті.

Здається, нам знову прийшов лист. (слайд 27) Це відповідь від капітана Врунгеля. Давайте подивимось, що там? (клік мишею, відео – слайд 28)

«Доброго дня, мої рятувальники! Дякую вам за вашу допомогу. Всі молодці! Ваша інформація мені дуже допомогла. Я бажаю вам ніколи не потрапляти в неприємності. Будьте дуже обережними в бурхливому морі Інтернету. Ніколи не забувайте правила Інтернет-безпеки.»

- Бажаю і я вам успіхів у Інтернет-серфінгу. Будьте обережні. Шукайте, пізнавайте, спілкуйтесь, розважайтесь. Та пам'яте правила безпеки. А зараз – (слайд 29)

7. Домашнє завдання:

Розкажіть про правила поведінки в Інтернеті батькам та намалюйте малюнок до будь-якого з правил.

(слайд 30) А це вам на допомогу: правила безпеки в Інтернеті та нові слова до вашого словничка. (закладка – на екрані і роздатковий матеріал.)